

Súd: Okresný súd Malacky
Spisová značka: 8P/52/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1620200475
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 09. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Kralovičová
ECLI: ECLI:SK:OSMA:2021:1620200475.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Malacky, sudkyňou JUDr. Andreou Kralovičovou, vo veci starostlivosti o maloletého L. E., nar. XX.XX.XXXX, št. prísl. SR, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny, so sídlom Malacky, Záhorácka ul. č. 2942/60A, bytom ako matka, dieťa rodičov F. E., nar. XX.XX.XXXX, št. prísl. SR, bytom J., V. ul. č. XXX/XX a P. F., nar. XX.XX.XXXX, št. prísl. SR, bytom J. K., V. ul. č. XXX, v konaní o návrhu matky na zvýšenie výživného pre maloleté dieťa, takto

rozhodol:

Súd zvyšuje výživné otca pre maloletého L. E., nar. XX.XX.XXXX zo sumy 150 Eur mesačne na sumu 180 Eur mesačne, počnúc 01.09.2020, ktoré výživné je povinný zasielať k rukám matky, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred.

Vo zvyšku súd návrh matky zamietá.

Zročné výživné od 01.09.2020 do 16.09.2021 vo výške 390 Eur je otec povinný uhradiť k rukám matky do 3 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Týmto rozsudkom sa mení rozsudok tunajšieho súdu č. 8P/426/2013 - 196 zo dňa 27.10.2015 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č. 11CoP/38/2016 - 230 zo dňa 06.12.2016 v časti výroku o výživnom pre maloletého L..

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 26.02.2020 sa matka domáhala zvýšenia výživného pre maloletého L. zo sumy 150,- Eur mesačne na sumu 320,- Eur, počnúc dňom 01.09.2020. Matka maloletého svoj návrh odôvodnila skutočnosťou, že od poslednej úpravy výživného došlo k zásadnej zmene pomerov na strane maloletého, ako aj na strane otca. Maloletý David má od 01.09.2020 nastúpiť na Strednú školu elektrotechnickú v B., čím dôjde podstatne k zvýšeniu výdavkov spojených s cestovným, školskými poplatkami a školskými pomôckami. Rovnako podľa vyjadrení matky došlo k zmene pomerov aj na strane otca a to v súvislosti s jeho príjmom ako aj príjmom jeho manželky, ktorá už nie je t. č. na materskej dovolenke. Matka uviedla, že otec sa o maloletého od jeho 4 rokov veku žiadnym spôsobom nezaujíma. Vyjadrila sa, že u nej došlo k zhoršeniu zdravotného stavu, v dôsledku čoho nemôže vykonávať doterajšiu prácu na zmeny a t. č. je dočasne práceneschopná, teda prišlo k výraznej zmene jej finančnej situácie.

K svojmu návrhu doložila fotokópiu potvrdenia o dočasnej pracovnej neschopnosti.

2. Dňa 14.09.2020 bolo tunajšiemu súdu doručené vyjadrenie otca k návrhu matky. Otec uviedol, že je zamestnaný s tým, že už viac ako rok má pozastavenú živnosť. K zmene došlo aj u jeho

manželky, ktorá sa vrátila po rodičovskej dovolenke naspäť do zamestnania. Vyjadril sa, že od roku 2019 došlo k zvýšeniu jeho vyživovacej povinnosti ku plnoletému A.M. na sumu 200 Eur mesačne. Otec uviedol, že mesačné výdavky na bývanie má približne rovnaké, pribudli mu však poplatky súvisiace s nástupom maloletej K. do materskej školy, ako aj výdavky spojené s cestovným a liečbou atopického ekzému maloletej.

3. Matka na pojednávaní dňa 18.05.2021 uviedla, že žiada o zvýšenie výživného pre maloletého L. zo sumy 160 Eur mesačne na sumu 350 Eur mesačne od septembra 2020, t. j. od nástupu maloletého L. na strednú školu. Vyjadrila sa, že maloletý L. je študentom Strednej priemyselnej školy elektrotechnickej v B., pričom pri nástupe do školy bolo potrebné zaplatiť dobrovoľný príspevok na školu vo výške 100,- Eur, tento však kvôli finančnej situácii nezaplatili. Matka uviedla, že maloletému musela zakupovať pracovné zošity z cudzích jazykov a odborných predmetov - anglický jazyk, matematika, technické kreslenie, elektrotechnika, jeden stál 25,- Eur, okrem toho aj bežné školské pomôcky a maloletému bude musieť zakúpiť aj počítač, ktorý bude maloletý potrebovať na odborné predmety a s tým súvisiace aj špeciálne počítačové programy. Maloletému okrem toho hradí cestovné vo výške vo výške 36,25 Eur na mesiac, a zaplatila mu za 20 Eur aj ISIC kartu, na ktorú si nabíja cestovné, z uvedeného si hradí cestovanie ako z miesta bydliska do B., tak aj cesty v rámci mestskej hromadnej dopravy. Vyjadrila sa, že maloletý L. je zdravý, momentálne platené záujmové krúžky vzhľadom na pandemickú situáciu nenavštevuje. Stravuje sa v škole s poplatkom 1,80 Eur za stravnú jednotku. Matka ďalej uviedla, že je rozvedená, s maloletým L.ijú v nájomnom mestskom byte, pričom mesačné poplatky za bývanie predstavujú sumu 350,- Eur za nájomné, 35,- Eur za elektrinu, 15,- Eur za plyn a 16 Eur,- za internet. Vyjadrila sa, že od februára 2021 je evidovaná ako nezamestnaná a poberá dávku v nezamestnanosti, z práce odišla v dôsledku pandemickej situácie ako aj v súvislosti s jej zdravotným stavom. Uviedla, že otec v súčasnosti platí výživné pre maloletého riadne, okrem tohto na výživu maloletého ničím iným neprispieva, s maloletým sa nestretáva a ani sa žiadnym iným spôsobom o neho nezaujíma.

4. Otec na pojednávaní dňa 18.05.2021 uviedol, že s návrhom matky na zvýšenie výživného nesúhlasí z dôvodu jeho nedostatku finančných prostriedkov a naopak uvažuje o jeho znížení. Vyjadril sa, že okrem maloletého má ďalšie dve vyživovacie povinnosti s tým, že na plnoletého A. mu bola zvýšená vyživovacia povinnosť rozhodnutím Okresného súdu Žilina na sumu 200,- Eur mesačne. A. je študentom tretieho ročníka strednej školy, s týmto nie je v žiadnom kontakte. Uviedol, že je naďalej ženatý, je poberateľom plného invalidného dôchodku a je aj zamestnaný, živnosť pozastavil v roku 2019. Vyjadril sa, že manželka je síce zamestnaná, avšak bola pracovníčkou v stravovacom sektore a trištvrte roka bola práceneschopná, pričom v súčasnosti jej znížili pracovný úväzok len na polovičný pracovný úväzok. Otec uviedol, že maloletá K. navštevuje predškolskú prípravu, pretože od septembra 2021 nastupuje do prvej triedy Základnej školy v A.. K. je zdravá.

5. Matka na pojednávaní dňa 24.08.2021 uviedla, že od februára 2020 do februára 2021 bola práceneschopnou a poberala dávky nemocenského zabezpečenia, následne po ukončení práceneschopnosti od februára 2021 poberala podporu v nezamestnanosti a asi 3 mesiace bola zamestnaná. Matka uviedla, že od 01.06.2021 je zamestnaná s príjmom za jún 2021 vo výške 978,26 Eur a za júl 2021 vo výške 967,25 Eur. Vyjadrila sa, že maloletý L. nastupuje od septembra 2021 do 2.ročníka Strednej priemyselnej školy elektrotechnickej v B..

6. Matka na pojednávaní dňa 16.09.2021 uviedla, že na svojom návrhu naďalej trvá. Vyjadrila sa, že maloletý je študentom 2. ročníka strednej školy, štúdium prebieha prezenčnou formou, v súčasnosti je však maloletý doma vzhľadom k tomu, že mu bolo diagnostikované ochorenie COVID - 19. Matka uviedla, že čo sa týka poplatkov maloletého v škole, nevie posúdiť, či sa tieto zvýšili vzhľadom k tomu, že maloletý hneď po nástupe do školy zostal doma v súvislosti s ochorením COVID - 19. Vyjadrila sa, že u nej sa nezmenilo nič, t. č. bola s maloletým kvôli jeho ochoreniu doma a budú jej tak vyplatené nemocenské dávky.

7. Otec na pojednávaní dňa 16.09.2021 uviedol, že naďalej trvá na zamietnutí návrhu matky na zvýšenie výživného. Vyjadril sa, že t. č. už nepracuje ako vodič, ale stará sa o vozový park zamestnávateľa a manželka má naďalej skrátený pracovný úväzok. Uviedol, že maloletá K. nastúpila do 1. ročníka Základnej školy, kde navštevuje školský klub detí a stravuje sa v školskej jedálni. Vyjadril sa, že čo sa týka plnoletého Kristiána, tento ešte naďalej chodí na strednú školu, pretože prestupoval na inú strednú školu a mal by teda navštevovať 4. ročník strednej školy.

8. Zástupca kolízneho opatrovníka maloletého dieťaťa na pojednávaní uviedol, že s návrhom matky na zvýšenie výživného súhlasí, nakoľko od poslednej úpravy výživného uplynula doba šiestich rokov a potreby maloletého sa primerane tomu zvýšili, výšku výživného ponechal na úvahu súdu.

9. Súd vykonal dokazovanie vypočutím účastníkov, oboznámil sa s potvrdením o návšteve školy maloletého, potvrdením o dočasnej pracovnej neschopnosti matky zo dňa 03.02.2020, lustráciou matky a otca v registri Sociálnej poisťovne, vyjadrením otca zo dňa 01.09.2020, daňovým priznaním otca za roky 2019 a 2020, potvrdeniami o príjmoch rodičov, potvrdením Sociálnej poisťovne o vyplatení dôchodkovej dávke zo dňa 15.06.2021, potvrdením Sociálnej poisťovne o vyplatení nemocenskej dávke zo dňa 22.01.2021, potvrdením Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Malacky o zaradení občana do evidencie uchádzačov o zamestnanie zo dňa 02.02.2021, rozhodnutím Sociálnej poisťovne č. 5443/2021-BAM-DvN zo dňa 18.02.2021, rozsudkom Okresného súdu Malacky č. 6C 59/2009 - 129 zo dňa 12.07.2011, rozsudkom Okresného súdu Malacky č. 8P/426/2013 - 196 zo dňa 27.10.2015, rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č. 11CoP/38/2016 - 230 zo dňa 06.12.2016, rozsudkom Okresného súdu Žilina č. 37P/17/2019 - 182 zo dňa 22.10.2019, uznesením Okresného súdu Žilina č. 37P/17/2019 - 183 zo dňa 20.11.2019, rozsudkom tunajšieho súdu č. 8P/5/2017 - 45 zo dňa 12.02.2019, ako aj s obsahom ostatného spisového materiálu a zistil,

že naposledy o výživnom rozhodol tunajší súd rozsudkom č. 8P/426/2013 - 196 zo dňa 27.10.2015, právoplatným 09.01.2017 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č. 11CoP/38/2016 - 230 zo dňa 06.12.2016, ktorým znížil vyživovacia povinnosť otca pre maloletého L. zo sumy 200 Eur mesačne na sumu 150 Eur mesačne, počnúc 01.06.2015. V čase tohto rozhodnutia mal maloletý L. 11 rokov a navštevoval 5. ročník Základnej školy v J.. V tom čase bola matka naďalej rozvedená, bez ďalšej vyživovacej povinnosti. Matka bola evidovaná ako živnostníčka s predmetom podnikania ostatné osobné služby, za rok 2013 vykázala zisk z podnikania 3 354,65 Eur (príjmy: 13 080,41 Eur, výdavky: 9 725,76 Eur), za rok 2014 vykázala zisk 5 357,69 Eur (príjmy: 17 919,85 Eur, výdavky: 12 562,16 Eur).

Otec bol ženatý (oženil sa v júni 2015), od roku 2001 bol evidovaný ako živnostník s rôznym predmetom podnikania (maliarske, natieračské a lešénárske práce, prípravné práce pre stavbu, demolácia a zemné práce), ku dňu 19.04.2013 si zriadil živnosť na poskytovanie služby vedenia cudzieho motorového vozidla a ku dňu 06.03.2015 živnosť na poskytovanie služieb v poľnohospodárstve a záhradníctve. Vychádzajúc z daňového priznania za rok 2013 vykázal zisk z podnikania 2 532 Eur (príjmy: 4 220 Eur, výdavky: 1688 Eur) a za rok 2014 vykázal zisk 2 052 Eur (príjmy: 3 420 Eur, výdavky: 1 368 Eur). Otec bol od 19.09.2010 invalidným dôchodcom s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 75 %, poberal invalidný dôchodok vo výške 232,10 Eur mesačne a bol držiteľom preukazu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím so sprievodcom. Od februára 2014 do júna 2014 bol zamestnaný ako šofér v spoločnosti LB, s.r.o. s priemerným mesačným príjmom vo výške 858,56 Eur netto. Od 02.06.2014 do 30.05.2015 bol práceneschopný, od 12.06.2014 do 30.05.2015 poberal nemocenské v priemernej výške 596,30 Eur mesačne. Otec mal dve ďalšie vyživovacie povinnosti, k maloletému A.M., nar. XX.XX.XXXX (vyživovacia povinnosť vo výške 50 Eur mesačne určená otcovi rozsudkom Okresného súdu Žilina č. 15P 58/2002-24 zo dňa 05.09.2002, právoplatným a vykonateľným dňa 09.11.2002) a k maloletej K. F., nar. XX.XX.XXXX, pochádzajúcej z terajšieho manželstva otca. Manželka otca, M. F., nar. XX.XX.XXXX, bola od 27.06.2015 na materskej dovolenke s výškou materského v priemere 719,10 Eur mesačne (za obdobie júl až september 2015), pred nástupom na materskú dovolenku pracovala v spoločnosti LM-stav, s.r.o. s priemerným mesačným príjmom vo výške 553,05 Eur (za obdobie od januára 2015 do mája 2015. Manželka otca mala vyživovacia povinnosť k maloletej K. L., nar. XX.XX.XXXX (práva a povinnosti rodičov k nej boli upravené rozsudkom Okresného súdu Žilina č. 27/Ccu 5/02-65 zo dňa 07.07.2004, ktorým bola maloletá zverená do osobnej starostlivosti matky a otec zaviazaný prispievať na jej výživu výživným vo výške 1.000 Sk mesačne; rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 12.10.2004). Otec maloletej K. na výživu maloletej neprispieval, preto manželka otca poberala náhradné výživné vo výške 33,19 Eur mesačne (v období od 01.10.2013 do 31.03.2015). Otec spolu s manželkou, maloletou K. a v tom čase maloletou dcérou manželky - K.ili v trojizbovom nájomnom obecnom byte s nákladmi na bývanie vo výške 268,09 Eur mesačne. Otec bol vlastníkom osobného motorového vozidla V. K., rok výroby 2004. Otec na výživu maloletého prispieval do mája 2013 sumou 200 Eur mesačne, od júna 2013 prispieval sumou vo výške 50 Eur mesačne, okrem tohto na výživu maloletého ničím iným neprispieval (darčeky k osobným sviatkom, sviatkom v roku), s maloletým sa nestretával, nijakým spôsobom ho nekontaktoval.

Rozsudkom č. 8P/5/2017 - 45 zo dňa 12.02.2019, právoplatným dňa 10.04.2019, tunajší súd udelil matke za otca maloletého L. súhlas k podaniu žiadosti na príslušné orgány na zmenu priezviska maloletého dieťaťa z priezviska „F.“ na priezvisko „E.“.

10. V súčasnosti je matka naďalej rozvedená, spolu s maloletým L.ijú v nájomnom mestskom byte s mesačným poplatkom 350 Eur za bývanie, 35,- Eur za elektrinu, 15,- Eur za plyn a 16 Eur,- za internet. Matka ukončila podnikateľskú činnosť vo všetkých predmetoch podnikania ku dňu 01.09.2019. V období od januára 2019 do januára 2020 bola zamestnaná v spoločnosti O. s.r.o., s priemerným mesačným príjmom za rok 2019 vo výške 1 762,46 Eur netto a za január 2020 vo výške 3 792,80 Eur netto. Okrem toho bola matka v roku 2019 (22.07.2019 - 08.08.2019 a 27.12.2019 - 30.12.2019) zamestnaná na základe dohody o vykonaní práce v spoločnosti X. Q. Q., s.r.o. s čistým mesačným príjmom za mesiac júl vo výške 17,50 Eur a za mesiac december vo výške 8,43 Eur. V období od februára 2020 do decembra 2020 poberala matka nemocenskú dávku v priemernej výške 1110 Eur. Od februára 2021 poberala dávku v nezamestnanosti. V súčasnosti je matka zamestnaná od júna 2021 v spoločnosti U. C. T. N. Q. s.r.o., s príjmom za jún 2021 vo výške 978,26 Eur netto a za júl 2021 vo výške 967,25 Eur netto. Matka nemá okrem maloletého L.iadnu ďalšiu vyživovaciu povinnosť.

11. Otec maloletého je v súčasnosti naďalej ženatý, žije v spoločnej domácnosti so svojou manželkou M. F., nar. XX.XX.XXXX a z manželstva pochádzajúcou maloletou K. F., nar. XX.XX.XXXX. Otec má od 03.06.2019 do 03.06.2022 pozastavenú živnostenskú činnosť. Vychádzajúc z daňového priznania za rok 2019 vykázal zisk z podnikania 3 167,93 Eur (príjmy: 9 840 Eur, výdavky: 6 672 Eur). Od 01.06.2019 je zamestnaný v spoločnosti T.-D. s.r.o. s priemerným mesačným príjmom za rok 2019 vo výške 632,93 Eur brutto, za rok 2020 vo výške 700,78 Eur netto a za obdobie január 2021 až august 2021 vo výške 751 Eur netto. Otec je okrem uvedeného poberateľom invalidného dôchodku v mesačnej výške za rok 2018 - 248,10 Eur, za rok 2019 - 255,50 Eur, za rok 2020 - 263,10 Eur a za rok 2021 - 270,90 Eur. Manželka otca sa po rodičovskej dovolenke vrátila späť do zamestnania a t. č. je zamestnaná na polovičný pracovný úväzok. Okrem maloletého L. má otec ďalšiu vyživovaciu povinnosť k maloletej K. F., nar. XX.XX.XXXX a k už plnoletému A.M., nar. XX.XX.XXXX., určenú rozsudkom Okresného súdu Žilina č. 37P/17/2019 - 182 zo dňa 22.10.2019, právoplatným dňa 07.12.2019 v spojení s opravným uznesením č. 37P/17/2019 - 183 zo dňa 20.11.2019, ktorým bola otcovi uložená povinnosť prispievať na výživu plnoletého A. vo výške 200 Eur mesačne od 01.09.2017 do 31.1.2019 a od 01.06.2019, a sumou 100 Eur mesačne od 01.02.2019 do 31.05.2019. Otec sa s maloletým L. nestretáva, na jeho výživu okrem súdom určeného výživného žiadnym iným spôsobom neprispieva.

12. Maloletý L. je študentom 2. ročníka Strednej priemyselnej školy elektrotechnickej v B.. Zdravotný stav maloletého je dobrý.

13. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

14. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov.

15. Podľa § 62 ods. 4 veta prvá, Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará.

16. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

17. Podľa § 65 ods. 1 Zákona o rodine, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

18. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu

výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré na seba berie.

19. Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremičuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov späťne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

20. Podľa § 78 ods. 1 veta prvá Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa menia pomery.

21. Podľa § 217 ods. 1 prvej vety CSP, pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

22. Podľa § 217 ods. 2 CSP, ak ide o opakujúce sa dávky alebo splátky, možno uložiť povinnosť i na plnenie dávok alebo splátok, ktoré sa stanú splatnými až v budúcnosti.

23. Podľa § 231 CSP, rozsudok ukladajúci povinnosť plniť v budúcnosti splatné dávky alebo splátky možno na základe žaloby zmeniť, ak sa podstatne zmenili pomery, ktoré sú rozhodujúce pre výšku a ďalšie trvanie dávok alebo splátok. Zmena rozsudku je prípustná od času, keď nastala podstatná zmena pomerov.

24. Podľa § 121 CMP, rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa menia pomery.

25. Z ustálenej súdnej praxe vyplýva, že pre posúdenie schopností a možností rodiča v zmysle ustanovenia § 75 ods. 1 Zákona o rodine nie sú rozhodujúce jeho skutočné zárobkové (prípadne aj majetkové) pomery, ale jeho reálne zárobkové (prípadne aj majetkové) možnosti, dané okrem iného jeho fyzickým stavom, nadaním, množstvom získaných vedomostí a pracovných skúseností a pod. (R 74/1969). Pre určenie výšky výživného pre maloleté dieťa sú rozhodujúce reálne zárobkové schopnosti a možnosti každého z rodičov, ktoré sú dané nielen ich subjektívnymi vlastnosťami (fyzickou zdatnosťou, vzdelaním, pracovnými skúsenosťami a pod.), ale aj okolnosťami objektívneho charakteru, najmä existenciou pracovných príležitostí primeraných vlastnostiam rodičov (R 76/1968). Pri určovaní rozsahu výživovacej povinnosti k maloletým deťom je treba mať na zreteli, že zaistenie tejto výživy sa týka nielen výživy vo vlastnom slova zmysle, ale všetkých nevyhnutných potrieb pre život kultúrneho človeka (R 30/1990), teda všestranný vývoj a rozvoj maloletého dieťaťa.

26. Podľa článku 41 ods. 4 veta prvá Ústavy Slovenskej republiky, starostlivosť o deti a ich výchova je právom rodičov; deti majú právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť.

27. Podľa článku 18 ods. 1, 2, 3 Dohovoru o právach dieťaťa, ktoré prijalo Valné zhromaždenie Spojených národov 20. novembra 1989, štáty, ktoré sú zmluvnými stranami tohto Dohovoru, musia vynaložiť maximálne úsilie na to, aby bola uznaná zásada, že obidvaja rodičia majú spoločnú zodpovednosť za výchovu a rozvoj dieťaťa. Základným zmyslom ich starostlivosti musí byť pritom najlepší záujem dieťaťa.

28. Vzhľadom k vykonanému dokazovaniu súd dospel k záveru, že návrh matky na zvýšenie výživného pre maloletého Davida je dôvodný - od poslednej úpravy výživovacej povinnosti pre maloletého uplynulo viac ako päť rokov, za uvedenú dobu došlo k podstatnej zmene pomerov ako u maloletého, tak aj u oboch rodičov.

K podstatnej zmene pomerov došlo najmä na strane maloletého - maloletý L. medzičasom nastúpil na strednú školu, náklady na maloletého sa zvýšili primerane veku (plynutiu času) - L. má 17 rokov - jeho potreby sú teda neporovnateľne väčšie, ako boli v čase pôvodného určenia výživného. Zmena pomerov nastala aj u oboch rodičov. Matka viac nevykonáva živnostenskú činnosť, došlo u nej k čiastočnému zhoršeniu zdravotného stavu v súvislosti s čím bola dlhodobo práceneschopná a musela zmeniť aj zamestnanie.

U otca zmena pomerov nastala v tom, že otec nevykonáva viac živnostenskú činnosť a v dôsledku jeho nepriaznivého zdravotného stavu došlo k jeho pracovnému preradeniu a s tým priamo súvisiacim objektívnym poklesom jeho príjmov.

29. Čo sa týka výšky výživného, pri jej ustálení súd vychádzal nielen zo zistených príjmových, ale najmä majetkových pomerov rodičov, veku, zdravotného stavu maloletého aj rodičov, zohľadnil dlhodobú osobnú starostlivosť (iba) matky o maloletého, zohľadnil dobu, ktorá uplynula od posledného určenia výživného pre maloletého, zaoberal sa vyjadreniami rodičov k danej veci. Súd poukazuje na skutočnosť, že doposiaľ určené výživné je v súčasnej dobe nedostatočné na pokrytie čo i len základných potrieb maloletého dieťaťa, výživné vo výške 150 Eur nepostačuje ani len na zabezpečenie stravy maloletého dieťaťa na mesiac. Súd zohľadnil celkovú situáciu matky a otca, kedy matka je síce odkázaná na jeden príjem, zároveň sa matka už na starostlivosti o maloletého L. nepodieľa výlučne fyzickou osobnou starostlivosťou - L. je vo veku, kedy táto starostlivosť ustupuje a zároveň aj deti sú už povinné (resp. by mali sa) podieľať sa aspoň osobnou prácou na drobnej starostlivosti o domácnosť). Súd musel zohľadniť pri určení výšky výživného skutočnosť, že otec má ďalšie dve vyživovacie povinnosti k maloletej K. a plnoletému A. určenú rozsudkom Okresného súdu Žilina č. 37P/17/2019 - 182 zo dňa 22.10.2019, právoplatným dňa 07.12.2019 v spojení s opravným uznesením č. 37P/17/2019 - 183 zo dňa 20.11.2019 (keď konštatuje, že obaja synovia otca sú študenti strednej školy, vekovo sú si blízki ich náklady sú porovnateľné), ako aj skutočnosť, že otec je invalidným dôchodcom a okrem príjmu zo zamestnania poberá aj invalidný dôchodok.

30. Súd hodnotiac dôkazy jednotlivo, ako i vo ich vzájomných súvislostiach konštatuje, že nárok maloletého L. na zvýšenie výživného má dostatočne preukázaný vykonaným dokazovaním; je nepochybné, že od poslednej úpravy vyživovacej povinnosti došlo k podstatnej zmene okolností, ktoré zakladajú nárok na zvýšenie vyživovacej povinnosti tak, ako to predpokladá ustanovenie § 78 ods. 1 Zákona o rodine, pričom súd upozorňuje, že sa nejedná iba o zmenu vo forme nástupu L. na strednú školu, ale najmä o celkovú vývojovú zmenu dieťaťa - L. je starší, rastie, jeho potreby sú v súčasnosti vzhľadom na jeho vek vyššie, zvýšili sa náklady na jej ošatenie, stravu a hygienu. Vzhľadom na uvedené skutočnosti, a vzhľadom k vyššie uvedenému súd otca zaviazal prispievať na výživu maloletého sumou 180 Eur mesačne počnúc 01.09.2020 - teda dňom nástupu maloletého Davida na strednú školu. Súd poukazuje zároveň na skutočnosť, že takto určené výživné sa mu javí primerané; čo sa týka vyživovacej povinnosti otca ku plnoletému A. v sume 200 Eur, tu v čase rozhodovania súdu pracoval otec ako vodič kamiónu s tým, že prácu vykonával najmä v Nemecku a mal vrátane cestovných náhrad priemerný mesačný príjem v rozhodnom období vo výške 1175 Eur. V dôsledku nepriaznivého zdravotného stavu otec však viac nevykonáva pozíciu vodiča nákladnej dopravy a pracuje na pozícii správcu vozového parku, čím u neho došlo k objektívnemu poklesu príjmov. Okrem toho v súčasnosti plnoletý A. strednú školu končí, je študentom štvrtého, maturitného, ročníka, kde sa objektívne predpokladajú náklady na dieťa vyššie ako na dieťa, ktoré na strednú školu nastupuje (L.).

31. Vo zvyšku súd návrh matky zamietol, zohľadniac skutočnosť, že otec má ďalšie dve vyživovacie povinnosti a je invalidným dôchodcom.

32. Súd poukazuje na závery aplikačnej praxe, kedy pri určení výživného je rozhodujúci príjem rodiča, ktorý rodič reálne mohol dosiahnuť a nie príjem, ktorý rodič fakticky dosahuje, pretože princíp potenciality má prednosť pred princípom fakticity; a to aj v prípade, že povinný berie na seba neprimerané majetkové rizika zahrňujúce aj takú činnosť, ktorá ohrozuje dosiahnutie príjmu, resp. vyvoláva stratu a súčasne možnosť poskytovania výživného. Ak sa príjem javí ako nepravdivý, je povinnosťou súdu prihliadať na celkové majetkové pomery povinného rodiča a takzvanú potencialitu príjmov, t.j. na jeho zjavne nevyužitú schopnosť. (7CoP/237/2014). Súd musí konštatovať, že aj keď otec je invalidným dôchodcom s poklesom jeho pracovnej schopnosti o 75%, toto mu nebránilo vykonávať prácu vodiča kamióna, v súčasnosti je otec aj napriek zdravotnému hendikepu stále zamestnaný. V neposlednom rade súd poukazuje na nerovnaký prístup otca k svojim dvom starším maloletým deťom - zvýšeniu výživného na v súčasnosti plnoletého Kristiána sa nebránil (aj keď vedel, že má vyživovaciu povinnosť aj k ďalšiemu synovi), nemal záujem a ani nepodal opravný prostriedok voči rozhodnutiu, ktorým mu iný súd zvýšil výživné na sumu 200 Eur mesačne.

33. Vzhľadom k takto určenému výživnému a dobe určenia výživného súd stanovil aj výšku zročného výživného pre maloletého Davida vo výške 390,- Eur (12 mesiacov x 30 Eur - rozdiel medzi výživným určeným na základe rozsudku tunajšieho súdu č. 8P/426/2013 - 196 zo dňa 27.10.2015, právoplatným 09.01.2017 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č. 11CoP/38/2016 - 230 zo dňa 06.12.2016 a doposiaľ určeným výživným).

34. Takto stanovenú výšku ročného výživného súd uložil otcovi uhradiť s poukazom na ustanovenie § 232 ods. 2, 3 CSP do 3 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia, keďže otec o možnosť splácania ročného výživného v splátkach nepožiadaval, toto nenavrhol ani matka maloletého dieťaťa.

35. Podľa ustanovenia § 121 CMP rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa menia pomery.

36. Vzhľadom na vyššie uvedené zákonné ustanovenie súd s poukazom na výrokovú časť rozhodnutia zmenil rozsudok tunajšieho súdu č. 8P/426/2013 - 196 zo dňa 27.10.2015 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č. 11CoP/38/2016 - 230 zo dňa 06.12.2016 v časti výroku o výživnom pre maloletého L..

37. O trovách konania súd rozhodol v zmysle ustanovenia § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podľa § 355 ods. 1 CSP podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na tunajšom súde, písomne, v 3 vyhotoveniach, s náležitosťami podľa § 363 CSP.

Odvolanie môže podať účastník konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy. Zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.

Podľa § 44 CMP, rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením.

Ak účastník konania nesplní povinnosť, ktorú mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený účastník môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia alebo na exekúciu podľa osobitného predpisu.